

En mesallians : komedi i en akt

Wahlenberg, Anna,

81 F a z Teatern, Svenska. 352

Anna Wahlenberg

En mesallians

Komedï i en akt

Stockholm
Albert Bonniers förlag

Pris 75 öre.

Albert Bonniers förlag.

Svenska teatern.

Med utsatt antal personer (h. = herrar, d. = damer).

Nr	Pris: öre
1. Magister Bläckstadius (4 h. 7 d.)	50
4. Rika morbror (4 h. 3 d.)	50
10. Hittebarnet (5 h. 4 d.)	50
11. Positivhataren (6 h. 2 d.)	50
14. Det otroliga (3 h. 3 d.)	50
28. Ett resande teatersällskap (8 h. 1 d.)	50
34. Lilla apan (3 h. 2 d.)	25
38. Min vän löjtnanten (4 h. 4 d.)	50
46. En midsommarnatt i Dalarne (6 h. 3 d.)	50
47. En natt i Falkenberg (2 h.)	50
49. Aprilnarrit (2 h.)	50
50. För sent! (5 h.)	25
51. I Bohuslänska skärgården (4 h. 3 d.)	50
52. Kusinen eller studentäfventyret (8 h. 2 d.)	50
55. Den grå paletån (10 h. 4 d.)	50
56. Lefve fåfängan! (7 h. 3 d.)	50
60. Huru tiden förändrar (5 h. 1 d.)	50
61. Mitt andra jag (5 h. 2 d.)	50
66. Min hustru vill så ha det (6 h. 4 d.)	50
68. En Bengalisk Tiger (2 h. 2 d.)	50
69. Blixt och Dunder (3 h. 2 d.)	50
70. Andra tider, andra seder (11 h. 6 d.)	50
71. Tre för en (4 h. 3 d.)	50
72. Bark, Park och Stark (4 h. 3 d.)	50
73. Det höga C (4 h. 2 d.)	50
75. "På kärlekens vingar" (6 h. 4 d.)	50
76. Majorskans krinolin (4 h. 3 d.)	50
77. En kopp té (6 h. 7 d.)	50
78. Han reser för att roa sig (13 h. 7 d.)	50
79. Den sällsynte ynglingen (2 h. 2 d.)	25
80. Allas vår tant (6 h. 6 d.)	50
83. Den tankspridde (1 h.)	25
84. Sanningsvännen (1 h.)	25
85. Kalle Glader (1 h.)	25
86. En gammal gosse (7 h. 5 d.)	50
87. En svartsjuk tok (3 h. 2 d.)	50
88. Ett studentputs (5 h. 3 d.)	25
90. Den svaga sidan (2 h. 2 d.)	50
91. Ett äfventyr i Humlegården (6 h. 3 d.)	50
92. Bror Jonatan (10 h. 4 d.)	50
93. Riksdagsmannen (4 h. 2 d.)	25

EN MESALLIANS

KOMEDI I EN AKT

AV

ANNA WAHLENBERG

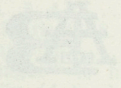
STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Albert Bonniers förlag.

EN MESSALLIANS

KOMEDI I FEM AKT

AV ANNA WAHLBERG

STOCKHOLM

ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1915

PERSONER.

BRUKSFÖRVALTARN, 50 år.

EMILIA, hans dotter, 18 år.

FRÖKEN HEDDA, hans hushållerska, 36 år.

GÖRANSSON, arrendator, 30 år.

PERSONER

BRICKSPÖVÄLTAREN 40 kr

EMILIA, hustru till 18 kr

FROKEN HEDDA, hustru till 18 kr

GÖRANSSON, hustru till 30 kr

STOCKHOLM

1871

Ett vardagsrum på landet hos bruksförvaltarn. Till höger två fönster med bladväxter. På väggen mellan dem skrivbord. På stolarna vid fönstret längst åt fonden en del ny-manglat linne. I fonden till höger dörr till tambur, till vänster dörr till bruksförvaltarns rum. Mellan dörrarna linneskåp. Till vänster åt fonden öppen dörr till matsal. Längst åt scenen soffa med bord, varpå står ett dambräde med brickor.

Första scenen.

FRÖKEN HEDDA. GÖRANSSON.

(Fröken Hedda sitter vid skrivbordet och skriver på en nota. Göransson lutar sig över henne halvt närgånget, halvt rädd över sin närgångenhet.)

FRÖKEN HEDDA.

Och så var det tio kilo toppsocker. Och så fem kilo såpa. Och så . . . (Funderar.)

GÖRANSSON.

Och så tjugo kilo stärkelse te de där vita kragarna.

(Petar på fröken Heddans vita, broderade krage, som omger den något uringade halslinningen.)

FRÖKEN HEDDA

(icke utan ett småleende).

Göransson då! Låt bli!

GÖRANSSON.

Det blir allt svårt det. Fröken Hedda ä alltid så ren och så vit och så fin, så man får en sån lust att peta på henne. Man kan rakt inte hjälpa't.

FRÖKEN HEDDA.

Men det är inte passande, ska jag tala om för Göransson.

GÖRANSSON

(drar sig tillbaka. Allvarligt).

Nej, jag vet nog det, goa fröken Hedda. Man får allt vara mycket försiktig me' en som är så nogräknad och fin.

FRÖKEN HEDDA (lika allvarligt).

Ja-a. (Småler en smula som om hon ändå hade svårt för att hålla sig för skratt. Paus.) Nå, kan Göransson hinna köpa allt det här i handelsboden, medan Göransson väntar på tåget?

GÖRANSSON.

Ja, gubbevars! Fröken Emilia kommer ju inte förrän me tolv och tjugo. Det är go tid och kort bit.

FRÖKEN HEDDA (viker ihop papperet).

Och det får väl rum i slådan?

GÖRANSSON.

Ja-a då. — Hm . . . Hör nu fröken Hedda, när nu fröken Emilia kommer hem till sin

pappa igen, så kan hon ju alla hushållskonsterna? Det lär ju ska vara en bra kokskola hon gått i?

FRÖKEN HEDDA (litet kort).

De säger det. — Se där är notan.

GÖRANSSON (tar notan).

Och då blir det väl inte mycket för fröken Hedda att göra här längre?

FRÖKEN HEDDA

(plockar hastigt ihop skrivesakerna).

Nej, jag ska min väg endera dagen . . . till barons, som Göransson vet.

GÖRANSSON (glatt).

Å, då kan fröken Hedda så gärna flytta hem te mig, vet jag.

FRÖKEN HEDDA

(ser på honom på sned, småskrattar).

Det skulle nog inte vara comme il faut det Göransson.

GÖRANSSON.

Sen vi vart hos prästen, förstås.

FRÖKEN HEDDA

(slår åt honom med handen, medan hon stiger upp och börjar se över linnehögarna på stolarna).

Prata nu inte tok igen, Göransson.

GÖRANSSON (går efter henne).

Hör nu, fröken Hedda, varför ska hon alltid säga att jag pratar tok, när jag friar te'na?

FRÖKEN HEDDA.

Kära Göransson, man ska väl förstå sig på skämt, vet jag.

GÖRANSSON.

Ja, jag vill nu inte säga annat än att det kan vara skämt när man friar första gången. Och andra gången me. Och till och me tredje gången. Men låt mig nu si hur många gånger det ä, som jag friat te fröken Hedda? (Räknar på fingrarna.) En, två, tre, fyra, fem, sex, sju, åtta, nio . . . Ja, jag tror det ska vara precis tionde gången, nu.

FRÖKEN HEDDA (skrattande).

Jaså, det kanske blir allvarigare och allvarigare för var gång? Då behövs det nog att Göransson fortsätter några gånger till, då.

GÖRANSSON

(tar ivrigt fatt i hennes hand).

Fröken Hedda vill således att det ska bli allvarigare och allvarigare!

FRÖKEN HEDDA (förskräckt).

Nej, nej, nej, Göransson, släpp mig! Det där går inte an! Det kunde komma någon.

(Ser sig omkring.)

GÖRANSSON (härmar henne).

Nej, nej, nej, det där går aldrig an! — Den som inte ä allvarlig, det ä hon det, fröken Hedda. Men jag förstår nog var skon klämmer. Hon tycker det kan vara bra te ha en som går och suckar för'na, för det tycker alla kvinnfolk om. Det kan jag vara go nog te! Men för te gifta sig me mig ä hon för fin.

FRÖKEN HEDDA (lamt protesterande).

Ah, för fin . . . !

GÖRANSSON.

Ja, för om hon också bara ä klockardotter, så ä hon ju så fasligt fin äv naturen. Och allt möjligt har hon ju lärt sig hos de fina herrskapena hon varit hos, gott sätt, och klä sig gentilt, och tala förnämt, och läsa romaner hela natten och spela fortepiano . . .

FRÖKEN HEDDA (blygsamt).

Å, jag har ju aldrig fått ta några lektioner . . .

GÖRANSSON.

Men jag har själv hört att fröken Hedda kan spela två valser och en polkett . . .

FRÖKEN HEDDA.

Två valser och två polketter.

GÖRANSSON.

Ja, si där! Det ä ju som jag säger. Två valser och två polketter, det gör en te herrskap,

bara det. — Och nog vet jag det ä förmätet te höja sina ögon te en som står över en på alla vis. Men man kan inte hjälpa't. Man får en sån lust på allt det där rena och fina och vita. Och så glittrande gla som hon ä jämt sen! Ibland tänker jag som så: Jag kunde väl bli lite fin jag med, om det bara tjänte te något. Jag skulle kunna skaffa mig en ulsterrock, en sådan där lång, grå en, som hugger en i hälarna. Och så skulle jag nog kunna lära mig te spela prifferangs. Och så . . . så skulle jag kunna tvätta mig om händerna te middagarna.

FRÖKEN HEDDA

(som skrattat hela tiden).

Kära Göransson, då blir han ju som en helt annan människa.

GÖRANSSON (glatt).

Ja! Skulle tro det! (Stolt.) Och så, när det verkligen ä nånting te göra åv. (Bröstar sig.) Flickorna hänger allt efter mig som jag ä nu me, må fröken tro. Jag skulle kunna få tio på vart finger.

FRÖKEN HEDDA.

Å tänk, hur farlig ska han inte då bli sen!
— Sch . . . (Lyssnar. Det går i tamburdörren. Allvarligt.)
Och glöm nu ingenting, Göransson.

GÖRANSSON.

Nej, för all del.

Andra scenen.

DE FÖRRA. BRUKSFÖRVALTARN.

BRUKSFÖRVALTARN

(långsam stel och värdig med ett ansikte präglad av orubbligt allvar. Hälsar knapphändigt på Göransson. Pekar ut genom fönstret).

Det har börjat snöa nu.

GÖRANSSON

(ser ut genom fönstret).

Ja, jag tror väl.

BRUKSFÖRVALTARN.

Vore det inte skäl i att vända slädfällan så länge och vända om den igen sedan, när fröken Emilia sätter sig i, så hon inte blir våt.

GÖRANSSON.

Slädfällan? Men då blir ju slädan våt inuti då.

BRUKSFÖRVALTARN.

Varfö-ö-ör skulle den bli våt inuti?

FRÖKEN HEDDA (till Göransson).

Bruksförvaltarn menar naturligtvis sitsdynorna. Att sitsdynorna ska vändas.

BRUKSFÖRVALTARN (undrande).

Sitsdynorna? (Begriper.) Ja. Ja visst! Naturligtvis menar jag sitsdynorna. Vad skulle

jag annars mena? Min kära Göransson, han har allt litet svårt för att förstå vad folk säger.

(Går värdig och lugn in i sitt rum.)

Tredje scenen.

DE FÖRRA, utom BRUKSFÖRVALTARN.

GÖRANSSON

(knackar sig på pannan och ser åt bruksförvaltarns dörr).

Det är allt synd om'en.

FRÖKEN HEDDA (förolämpad).

Vad menar Göransson?

GÖRANSSON.

Om inte fröken Hedda hade hjälpt honom, skulle han allt ha stått där i stöpet.

FRÖKEN HEDDA (indignerat).

I stöpet!?

GÖRANSSON.

Ja, sånt lär väl hända honom lite då och då, har jag hört.

FRÖKEN HEDDA.

Göransson skulle skämmas att tala på det viset. Bruksförvaltarn är en aktad och estimerad man, ska jag tala om för honom, en man med alla möjliga meriter...

GÖRANSSON.

Ja, ja! Ja, ja! Det ä väl därför jag har fått fria så många gånger, kan jag tänka.

FRÖKEN HEDDA

(slår lekfullt åt honom med förklädet).

Se så, börjas det nu igen!

GÖRANSSON.

Hör nu fröken Hedda, det är en sak jag skulle vilja veta. Brukas det mellan honom (gör en huvudrörelse åt bruksförvaltarns rum) och henne några... några muntligheter?

(Lägger fingret på munnen.)

FRÖKEN HEDDA

(med mycken värdighet).

Göransson! Jag är ett hederligt fruntimmer, Göransson!

GÖRANSSON.

Ja, ja, ja, det förstås. Men si det va så att Lovis, som flytta härifrån för lite sen, sa att en gång, när hon kom in utan att någon hörde henne, hade bruksförvaltarn och fröken Hedda stått och sitt i ett album. Och bruksförvaltarn och fröken Hedda hade hållit i albumet bägge två, så det var som om de hållit varann i hand. Och bruksförvaltarn hade haft huvut aldeles intill fröken Heddas. Och det hade precis sitt ut som en... en kyss.

FRÖKEN HEDDA (kokett).

Eftersom Göransson är så nyfiken, så kan han väl få veta vad det var. Det var ingen kyss. — Och — det var en kyss.

GÖRANSSON (häftigt).

Jaså, det var det ändå!

FRÖKEN HEDDA.

Det var ingen kyss, för det var ingen riktig kyss. Bruksförvaltarn är en fin och korrekt man, och han vet precis hur långt han kan gå utan att förlora aktningen för sig själv och en annan. Men det var — om man vill kalla det så — en själens kyss. Man kan väl hysa vänskap och sympatier för varann utan att kyssas riktigt.

GÖRANSSON.

Fröken Hedda! Hon gör mig galen!

FRÖKEN HEDDA.

Å, så farligt är det väl inte, kära Göransson.

GÖRANSSON.

Men hon ska inte tro att hon kommer nånstant me bruksförvaltarn, inte. Det kan väl hända att han tycker om'na. Det är ju klart att man ska tycka om den, som alltid krusar för en och låter en tro att en ä klok och kvick, när som andra menar det kan vara si och så me

den saken. Och jag tänker nog också att han gärna vill gifta sig me'na. Men si han gör't inte. Sanna mina ord, han gör't inte. Aldrig i livet gör han'et. För han ä en kruka, ä han. Han törs inte för sina fina släktingar, och han törs inte för grannarna, för då skulle han inte få komma på några gentila middagar mer, och han törs inte för fröken Emilia, för hon skulle nog göra det bittersurt för honom. Det lyckas inte, fröken Hedda! Lita på det, hon.

FRÖKEN HEDDA

(som hela tiden försökt protestera).

Var lugn, kära Göransson, jag har inte tänkt försöka.

GÖRANSSON.

Inte försöka! Och ändå ä det just det hon har gjort varendaste dag i sex års tid!

FRÖKEN HEDDA.

Göransson!!!!

GÖRANSSON.

Ja, tror hon inte jag känner kvinnfolkena, jag! Och nu begriper jag också varför jag fått gå här och svansa utan varken ord eller avsked!

FRÖKEN HEDDA.

Nej, hör nu, Göransson, det är då ingen sanning. Har jag nånsin hållit honom kvar, kanske.

GÖRANSSON.

Jaa. Me ena handen. Så här — bakom ryggen.

(Sätter handen bakom ryggen och vinkar med fingrarna.)

FRÖKEN HEDDA.

Så han säger!

GÖRANSSON.

Ja, men si det va inte för min skull. Va skulle hon me en sån där simpel karl, en sån där, som går på åkrarna och kör tesammans me drångarna, en sån där som varken kan spela polketter eller valser. Nej, men si, hon hade kommi underfund me att hon ändå kunde ha bruk för honom. Han kunde vara stora vov-vov, som man pekar på när barnet inte vill äta. »Ät bara,» säger man, »annars kommer stora vov-vov och tar'et.» Och så äter barnet bara för att stora vov-vov inte ska få något. Och stora vov-vov får stå och se på.

FRÖKEN HEDDA.

Stackars stora vov-vov.

GÖRANSSON (hotande).

Men si, ibland kan det hända att barnet inte äter ändå.

FRÖKEN HEDDA.

Jaså...?!

GÖRANSSON.

Och att stora vov-vov inte vill äta, han heller.

FRÖKEN HEDDA.

Ser man på...?

GÖRANSSON (plötsligt).

Hur ska det bli nu då? Flyttar fröken Hedda hem te mig om ett par veckor?

FRÖKEN HEDDA.

Men Göransson...!

GÖRANSSON.

Ja eller nej. Och det på stund. Annars friar jag inom tio minuter te handelsmans Fina.

FRÖKEN HEDDA.

Vad är det för ett sätt!

GÖRANSSON.

Jag hinner't. Jag hinner't mycket väl medan hon slår in påsarna.

FRÖKEN HEDDA.

Gå inte och gör sig olycklig, Göransson! Man ska inte leka när det gäller allvarliga saker.

GÖRANSSON.

En hustru ska jag ha, och får jag inte fröken Hedda, så kan det göra mig detsamma vilken. Ja eller nej?

FRÖKEN HEDDA (vänder sig bort).

Ah se så, såna dumheter!

GÖRANSSON.

Ja eller nej?

FRÖKEN HEDDA

(vänder sig leende emot honom).

Nej.

GÖRANSSON.

Ajö då!

FRÖKEN HEDDA.

Ajö! (Göransson går mot dörren.) Göransson!

GÖRANSSON (vänder sig om).

Ja.

FRÖKEN HEDDA

(leende, nästan vekt).

Göransson ska inte tro att han bara varit stora vov-vov för mig.

GÖRANSSON (förtjust).

Fröken Hedda, säg ja nu!

FRÖKEN HEDDA

(skakar leende på huvudet).

GÖRANSSON.

Jag ger mig satan på — nu har hon hört det — att jag inom tio minuter ska vara förlovad med henne eller någon annan. — Säg ja nu!

FRÖKEN HEDDA

(skakar leende på huvudet).

GÖRANSSON.

Ajö då!

FRÖKEN HEDDA.

Ajö!

GÖRANSSON

(går med kraftiga steg ut genom dörren, men ögonblicket därpå står han i dörröppningen igen).

Å, säg ja nu! Jag ska bli så fin så. Jag ska gå i stärkkragar om hon vill.

FRÖKEN HEDDA

(skakar leende på huvudet).

GÖRANSSON.

Nå! (Går.)

(Tamburdörren smäller igen med kläm. Fröken Hedda ser mot dörren med en orölig blick, går till fönstret och tittar försiktigt ut. Drar sig hastigt tillbaka, som om hon överrumplats och blivit sedd, men ångrar sig, drar upp näsduken och viftar. Ett svagt pingel av slädklockor höres.)

Fjärde scenen.

FRÖKEN HEDDA, ensam.

FRÖKEN HEDDA

(går tillbaka till linnehögarna och börjar lägga in dem i skåpet mellan dörrarna. Avbryter sig. Mumlar leende).

Stora vov-vov! Stackars stora vov-vov!
(Blir plötsligt tankfull och övervägande.) Han sa något...! Stora vov-vov...

Femte scenen.

FRÖKEN HEDDA. BRUKSFÖRVALTARN.

BRUKSFÖRVALTARN (ut från sitt rum).

Har han äntligen givit sig i väg nu, den där karlen! Det var fasligt vad fröken Hedda måtte fått predika för honom om vad han skulle ha i handelsboden.

FRÖKEN HEDDA.

Ja, det var så mycket, så . . .

BRUKSFÖRVALTARN.

Det beror väl mest på hur det är ställt med fattningsgåvorna. Vi såg väl nyss.

FRÖKEN HEDDA (med en ljuv blick)

Ja, herre Gud, alla kan ju inte vara lika rikt utrustade.

BRUKSFÖRVALTARN (sträcker på sig).

Nej, nej, det är allt något olika delat. (Går av och an i rummet.) Det är ett gruvligt tungt väder i dag.

FRÖKEN HEDDA.

Ja-a . . .

BRUKSFÖRVALTARN

(slår sig på bröstet).

Det är riktigt kvävande.

FRÖKEN HEDDA (leende).

Tycker bruksförvaltarn det?

BRUKSFÖRVALTARN.

Ja-a. Det är så tryckande, så man rakt inte kan arbeta.

FRÖKEN HEDDA

(brister i skratt. Höter åt honom med fingret).

Den bruksförvaltarn, han är då alltid så illmarig!

BRUKSFÖRVALTARN

(allvarlig och undrande).

Illmarig!?

FRÖKEN HEDDA.

Ja, stå nu inte där och gör sig oskyldig! Jag genomskådar honom allt. Nog vet jag varför vädret är så tryckande, så man rakt inte kan arbeta.

BRUKSFÖRVALTARN.

Varför är det det, då?

FRÖKEN HEDDA.

Jo-o, för att bruksförvaltarn så gärna vill ha ett litet parti dam.

BRUKSFÖRVALTARN (småler).

Tror fröken det...?

FRÖKEN HEDDA.

Ja-a. Men han vill inte säga det själv förstås. Han vill att jag ska föreslå det och locka honom till såna där extravaganser mitt på blanka vardagsförmiddagen. Han vill bli förledd och inte ha någon skuld själv. Jaha.

Är det inte sant? (Bruksförvaltarn småler.) Är han inte illmarig så säg bara?

BRUKSFÖRVALTARN
(småskrattar smickrad).

Fröken Hedda ska då alltid pådyvla en...

FRÖKEN HEDDA.

Genomskåda.

BRUKSFÖRVALTARN (som förut).

Nå, så genomskåda...

FRÖKEN HEDDA
(som stängt igen linneskåpet, sätter sig vid bordet med damspelet).

Så kom nu då! (De börja spela.) Jag ska minnans ha revansch.

BRUKSFÖRVALTARN.

Vi ska se! Vi ska se!

FRÖKEN HEDDA (flyttar en bricka).

Akta sig bara! Nu tror jag det blir svårt för bruksförvaltarn att sauvera sig.

BRUKSFÖRVALTARN (flyttar).

Vi ska se.

FRÖKEN HEDDA.

Det kommer en katt, sent om en natt. Han kliver och går. Han tar vad han får. (Fort.) Och nu tar han honom. (Flyttar.)

BRUKSFÖRVALTARN

(flyttar. Med grov röst).

Och nu tar han henne!

FRÖKEN HEDDA

(faller baklänges mot stolskarmen).

Hu, vad jag blev rädd!

BRUKSFÖRVALTARN.

Rädd!?

FRÖKEN HEDDA

(matt, med halvslutna ögon).

Jag är så nervös i dag. Jag tyckte precis det var som om någon verkligen kom och tog mig.

BRUKSFÖRVALTARN.

Nå, men kära fröken Hedda...!

FRÖKEN HEDDA (som förut).

Ack, snälla bruksförvaltarn, ge mig litet vatten.

BRUKSFÖRVALTARN

(slår i ett glas vatten och ger henne).

Se här. Var så god.

FRÖKEN HEDDA.

Jag tror knappt jag orkar lyfta huvudet.

BRUKSFÖRVALTARN

(lägger armen under hennes huvud och hjälper henne).

Så där då?

FRÖKEN HEDDA (dricker).

Tack, tack goda bruksförvaltarn, det var skönt.

Nu känns det bättre. (Lutar fortfarande huvudet mot hans arm.) Tänk, att man kan bli så här matt för rakt ingenting. Men det är för... (Snyftar till.) För det är slut nu... sista dagen... sista timman.

BRUKSFÖRVALTARN.

Å prat, det är väl varken sista timman eller sista dagen. Och sedan, när fröken Hedda kommer till barons är det ju bara en kvarts väg däremellan och hit, rakt ingen bit...

FRÖKEN HEDDA

(ser sig omkring i rummet med en lång blick).

Jo. Jo, det är sista timman... Här har jag gått i sex hela år och borstat de här möblerna och vattnat de här blommorna och öppnat och stängt de här skåpen. Allting, både ute och inne, har jag haft under mina händer och glatt mig åt det och haft bekymmer för det, alldeles som om det hört mig till. Och ibland har jag glömt bort att det inte gjorde det och gått och inbillat mig att jag hade ett hem.

BRUKSFÖRVALTARN.

Nåja, det har det väl också varit.

FRÖKEN HEDDA.

Ja varit... Men om en liten stund glider alltsammans ifrån mig och till en annan, som har bättre rätt till det. Och jag står där med mina tomma händer, ensam... utanför...

BRUKSFÖRVALTARN (tafatt och osäker).

Kära fröken Hedda . . .

FRÖKEN HEDDA.

Utanför — med mina tomma händer

BRUKSFÖRVALTARN.

Utanför! — Hm . . . Det är väl ändå inte precis riktigt.

FRÖKEN HEDDA (vekt).

Säger bruksförvaltarn det? Finns det verkligen en liten plats för mig här? En liten plats, som står tom, när jag är borta?

BRUKSFÖRVALTARN.

Ja-a.

FRÖKEN HEDDA.

En liten, liten plats, som ingen annan kan fylla?

BRUKSFÖRVALTARN.

Jag . . . jag . . . jag är rädd för det.

FRÖKEN HEDDA (leende).

Ja, vi har ju spelat så många partier dam om kvällarna, förvaltarn? Haft roligt tillsammans, riktigt lekt som ett par barn ibland. Och en man må vara aldrig så högt uppsatt och värnadsbjudande, så behöver han ändå alltid någon, som leker med honom. Eller hur?

BRUKSFÖRVALTARN (eftertryckligt).

Det är sant, fröken Hedda! (Söker hennes hand.
Med bekämpad rörelse.) Det ä mycket sant!

(Fröken Hedda klappar hans hand. Han klappar hennes
med sin andra. De utbyta ett par långa blickar och hålla
på med att klappa varandras händer en liten stund.)

BRUKSFÖRVALTARN.

Fröken Hedda!

FRÖKEN HEDDA (lycklig).

Ja, bruksförvaltarn.

BRUKSFÖRVALTARN.

Nej, det var ingenting, ingenting alls.

(Börjar gå av och an på golvet. Paus.)

FRÖKEN HEDDA.

Snälla bruksförvaltarn, får jag be bruksför-
valtarn om ett råd?

BRUKSFÖRVALTARN.

Jag står till tjänst.

FRÖKEN HEDDA.

Jag vet ingen människa, som är så klok och
intelligent och förstående som bruksförvaltarn.

BRUKSFÖRVALTARN

(nickar instämmande).

Ja, ja.

FRÖKEN HEDDA.

Och som kan bedöma människors karaktärer
så bra som bruksförvaltarn.

BRUKSFÖRVALTARN (som förut).

Ja-a. Nå?

FRÖKEN HEDDA.

Och som kan säga vad allting ska leda till, och om man gör rätt eller orätt...

BRUKSFÖRVALTARN (som förut).

Jaha. Hur var det då?

FRÖKEN HEDDA.

Joo, snälla bruksförvaltarn, säg mig om bruksförvaltarn tycker att jag ska gifta mig med Göransson eller inte. (Paus.)

BRUKSFÖRVALTARN

(stirrar på henne med vidöppna ögon).

Gifta sig! — Gifta sig med Göransson!

FRÖKEN HEDDA.

Ja, han har nu friat så förskräckligt många gånger, så.

BRUKSFÖRVALTARN.

Gifta sig med Göransson! (Svänger om på klacken.)
Nej, det tycker jag visst inte!

FRÖKEN HEDDA.

Menar bruksförvaltarn att han inte kan slå sig ut på sitt lilla arrende?

BRUKSFÖRVALTARN.

Ja, naturligtvis menar jag det, både det och mycket mer till. Gifta sig med Göransson!
Det är ju rena galenskapen!

FRÖKEN HEDDA.

Men han är ju en duktig karl efter vad det sägs?

BRUKSFÖRVALTARN.

Om han skötte sig, ja. Men ibland tar han i och ibland slår han dank.

FRÖKEN HEDDA.

Men om han får en förständig hustru, som hjälper honom, så går det kanske.

BRUKSFÖRVALTARN.

Fröken Hedda hustru till en sån där ... en sån där ... sina drängars kamrat!

FRÖKEN HEDDA.

Ja, men det är han ju bara på åkern.

BRUKSFÖRVALTARN.

Å nej bevars, han super med dem också. Han sitter på krogen och super med dem och spelar bondtolva till långt in på nätterna.

FRÖKEN HEDDA.

Men det kunde kanske bli slut med det också om han blev gift. Det är många, som blivit riktigt präktiga människor sedan de bara väl blivit gifta.

BRUKSFÖRVALTARN (upprörd).

Jag har väl aldrig hört på maken! En sån där pojkvasker! Och fröken Hedda, som är gamla, förständig människan!

FRÖKEN HEDDA (sårad).

Å, han är trettio år, och jag är inte så värst många år äldre, heller.

BRUKSFÖRVALTARN (med pondus).

Fröken Hedda vet väl att i äktenskapet måste kvinnan vara tio år yngre än sin man för att de ska vara jämnåriga.

FRÖKEN HEDDA (hett).

Det vet jag visst inte. Det där är gammalmodigt, kära bruksförvaltarn. Nu för tiden har alla herrar med någon urskillning och smak börjat inse att kvinnan måste komma till en viss ålder för att nå sin fulla utveckling, och att hennes förnämsta behag inte ligger i en hy som smultron och mjölk.

BRUKSFÖRVALTARN.

Nåja... nåja...!

FRÖKEN HEDDA.

Eller i ett ansikte så runt som en vetebulla...

BRUKSFÖRVALTARN.

Nåja...!

FRÖKEN HEDDA.

Utan att hon tvärtom helst bör vara några år äldre för att ha hunnit växa sig jämnbördig med mannen, som alltid har lättare att samla erfarenhet och utveckla sig.

BRUKSFÖRVALTARN.

Bästa fröken, hon behöver inte vara jämbördig i det avseendet.

FRÖKEN HEDDA.

Nej, men bruksförvaltarn! Fy skam, bruksförvaltarn! En frisinnad man! En man, som håller på upplysning och framåtskridande för hela människosläktet, män som kvinnor?

BRUKSFÖRVALTARN

(något konsternerad).

Ja, ja, jag menar... det vill säga... jag menar att... att... att kvinnan bör se upp till sin man.

FRÖKEN HEDDA.

Ack ja, det har bruksförvaltarn så innerligt rätt i. Men hur många sådana äktenskap ser man? Hur många män finns det väl att se upp till? (Ser upp till bruksförvaltarn.)

BRUKSFÖRVALTARN

(kastar en hastig blick på henne).

Nåja... Inte ä de så särdeles många. (Paus.)
Hör nu, fröken Hedda!

FRÖKEN HEDDA.

Ja.

BRUKSFÖRVALTARN.

Är fröken kär i honom?

FRÖKEN HEDDA.

Kär... kär... Det är ju en hygglig och trevlig gosse. Inte vore det väl så underligt om man skulle tycka om honom, inte.

BRUKSFÖRVALTARN.

Jag frågar: Är fröken kär i honom?

FRÖKEN HEDDA.

Han tycker så mycket om mig, så. Och det är ändå bra skönt och ljuvt att bli omtyckt. Det längtar vi väl alla efter.

BRUKSFÖRVALTARN.

Men är fröken kär i honom?

FRÖKEN HEDDA.

Och när man så blir erbjuden en vrå, en liten varm vrå, som kan bli ett hem, så är det ju alltid bättre än att stå utanför...

BRUKSFÖRVALTARN

(sätter sig bredvid henne).

Men, fröken Hedda... Är fröken kär i honom?

FRÖKEN HEDDA.

Ack kär! — Nog har väl jag också gått och drömt och hoppats och tänkt mig livet helt rosenrött och varit förtvivlad och hoppats igen. Men när man så ser att det inte kan bli som man gått och drömt, så... så får man väl för-

söka leva ändå ... och vara nöjd ... (snyftar till)
och glad ...

BRUKSFÖRVALTARN

(lägger sin hand över hennes).

Lilla fröken Hedda ...!

FRÖKEN HEDDA (snyftar).

Å, bruksförvaltarn ...

BRUKSFÖRVALTARN.

Har fröken verkligen gått och drömt så där
mycket?

FRÖKEN HEDDA.

Ja-a-a då ...

BRUKSFÖRVALTARN

(som sakta dragits allt närmare henne tills hans kind vilar
mot hennes).

Här i huset ...?

FRÖKEN HEDDA.

Ja-a-a då ...

BRUKSFÖRVALTARN.

Om ... om någon?

FRÖKEN HEDDA.

Ja, om någon. (Ser lyckligt på honom. Paus.)

BRUKSFÖRVALTARN

(reser sig hastigt och går ett par slag över golvet, stannar
vid fönstret och ser ut).

Det snöar ordentligt nu.

FRÖKEN HEDDA (likgiltigt).

Gör det?

BRUKSFÖRVALTARN.

Det snöar riktigt tjockt.

FRÖKEN HEDDA

(med gråten i halsen).

Det var fasligt.

BRUKSFÖRVALTARN.

Flingor så stora som hus.

FRÖKEN HEDDA (som förnt).

Hu då . . .

BRUKSFÖRVALTARN

(går fram till bordet igen).

Nå, eftersom fröken Hedda vill höra min åsikt, så är det den, att ett parti mellan fröken och ifrågavarande personen vore en mesallians.

FRÖKEN HEDDA.

En mesallians?

BRUKSFÖRVALTARN.

Ja. En andlig mesallians. Vilket är det värsta slaget av alla mesallianser. Fröken Hedda är ju ändå ett bildat fruntimmer? Eller hur?

FRÖKEN HEDDA (oroligt).

Ja-a . . .

BRUKSFÖRVALTARN.

Ett fint fruntimmer, ett fruntimmer med ädla och estetiska intressen? Inte sant?

3. — *En mesallians.*

FRÖKEN HEDDA (som förut).

Jo-o...

BRUKSFÖRVALTARN.

Och då kan fröken bara för en sekund reflektera på att sänka sina ögon till en sådan där... en person, som efter all sannolikhet äter med kniv, en person, som inte vet när han ska säga goddag eller ajö, en person som luktar stall, en person som inte har läst en bok sen han läste katekesen, en person, som har fasoner som en dräng, en pigtjusare, en halvherre...

FRÖKEN HEDDA (hjälpöst).

Jag trodde ändå... Jag tänkte att... att...

BRUKSFÖRVALTARN.

Vad tänkte fröken?

FRÖKEN HEDDA.

Att det ändå var *något* med honom. (Ängsligt.)
Inte så mycket förstås, men ändå något.

BRUKSFÖRVALTARN.

Vad skulle det kunna vara då?

FRÖKEN HEDDA.

Han är ju i alla fall så snäll och hygglig, så...

BRUKSFÖRVALTARN.

Snäll och hygglig! Och det menar fröken Hedda att man kan gifta sig på! På det viset skulle ju en prinsessa kunna gifta sig med en snäll och hygglig schåare. Nej, fröken Hedda,

låt oss bara inte förnedra oss. Låt oss gå med högturen panna genom livets alla skiften och förhållanden och bevara egen och andras aktning, ty det är ju dock det viktigaste av allt. Eller har jag icke rätt?

FRÖKEN HEDDA

(med nedböjt huvud).

Jo... Jo, bruksförvaltaren har alltid rätt.

BRUKSFÖRVALTARN.

Fröken Hedda vet ju vad det vill säga att vara en fin och förnäm människa?

FRÖKEN HEDDA (som förut).

Ja-a.

BRUKSFÖRVALTARN.

Var det då, fröken Hedda,

FRÖKEN HEDDA.

Ja-a-a...

BRUKSFÖRVALTARN

(sätter sig bredvid henne).

Tror inte fröken Hedda att jag också har mina sorger och försakelser att kämpa med?

FRÖKEN HEDDA.

Stackars bruksförvaltaren!

BRUKSFÖRVALTARN.

Som tynga djupt...

FRÖKEN HEDDA.

Å, stackars lilla bruksförvaltaren!

BRUKSFÖRVALTARN.

Men jag bär dem som . . . som en man. Ja, som en man.

FRÖKEN HEDDA (ser upp. Blygt).

Å, den som kunde hjälpa . . .!

BRUKSFÖRVALTARN.

Jag är en man, fröken Hedda. Jag bär mitt ensam. Utan att svikta, utan att klaga går jag min ensliga, utstakade väg. Låt oss vara förnåma människor, fröken Hedda! — Men varför gråter fröken?

FRÖKEN HEDDA.

Bruksförvaltarn talar så vackert, så . . .

BRUKSFÖRVALTARN.

Det gläder mig om mina ord kunde upplyfta och trösta . . . Känner fröken sig litet lugnare nu?

FRÖKEN HEDDA (snyftar förtvivlat).

Ja-a då . . .

BRUKSFÖRVALTARN.

Och gladare och nöjdare?

FRÖKEN HEDDA (som förut).

Ja-a-a.

BRUKSFÖRVALTARN.

Och säkrare på den väg hon har att följa?

FRÖKEN HEDDA.

Ja-a. Bruksförvaltarn förklarar ju allting så utmärkt . . .

BRUKSFÖRVALTARN.

För övrigt är jag förvissad om att frökens framtid alls icke kommer att gestalta sig på något sorgligt sätt. Baronens är en mycket älskvärd familj, där fröken Hedda säkert får det så bra hon kan önska. Fröken behöver visst icke sällskapa med tjänstfolket, utan har sitt eget komfortabla lilla rum, där fröken får sitta ensam och arbeta, läsa och intaga sina måltider. Blir det inte trevligt, det?

FRÖKEN HEDDA.

Jo, mycket trevligt.

BRUKSFÖRVALTARN.

Och ibland om kvällarna — när det inte är främmande förstås — ber nog friherrinnan fröken Hedda komma in och sitta och sy och prata. Det blir väl roligt, vad?

FRÖKEN HEDDA.

Ja-a då!

BRUKSFÖRVALTARN.

Och någon gång får nog fröken också åka ut med barnen i den nya vagnen med kronorna på dörrarna, som folk tittar på så fasligt. Tänk!

FRÖKEN HEDDA.

Ja, det kunde ju hända . . .

BRUKSFÖRVALTARN.

Och när fröken Hedda får ledigt, så kom-

mer fröken hit. Och så sitter vi här igen, alldeles som förr och pratar och spelar dam... och... och leker med varann som ett par små barn. (Småler och nickar uppmuntrande.) Vad? Det blir ju knappt någon skillnad? Vad?

FRÖKEN HEDDA.

Nej då, inte just...

BRUKSFÖRVALTARN.

Och så får fröken Hedda två hem i stället för ett. Det är inte många, som har det så bra. Blir det inte gott, det?

FRÖKEN HEDDA (snyftar till).

Jo, visst, visst, visst...

BRUKSFÖRVALTARN.

Och så går åren. Och så har man levat sitt liv med heder, och behöver icke slå ned sina ögon för någon. — Och är det nu icke bättre, fröken Hedda, att leva ett sådant vackert och respektabelt liv än att göra en andlig mesallians och gå ner sig i dyn?

FRÖKEN HEDDA.

Det är nog så rätt och sant, det...

BRUKSFÖRVALTARN.

Ja, jag kunde väl tro, att fröken Hedda skulle inse det. Fröken har ju alltid velat vara en fin och förnäm människa?

FRÖKEN HEDDA.

Ja, nog har jag bjudit till, alltid...

BRUKSFÖRVALTARN.

Och nu tänker inte fröken Hedda mera på den där karlen?

FRÖKEN HEDDA.

Ne-nej...

BRUKSFÖRVALTARN.

En dag ska fröken tacka mig för att jag räddat henne från att gå och göra sig olycklig.

(Räcker henne sin hand.)

FRÖKEN HEDDA (trycker hans hand).

Tack, tack, tack, goda, snälla bruksförvaltarn. (Spritter till och lyssnar. Man hör slädklockor.) Nu kommer de!

BRUKSFÖRVALTARN

Redan! (Går ut i tamburen.)

(Fröken Hedda ser sig i spegeln, justerar hastigt sitt hår och stoppar in näsduken.)

Sjätte scenen.

FRÖKEN HEDDA. BRUKSFÖRVALTARN.

EMILIA.

EMILIA (ute i tamburen).

Å, kära lilla pappa, vad jag är glad att vara hemma igen! (Kommer in hängande om halsen på bruksförvaltarn. Kastar av sig ytterkläderna medan hon pratär.)

Hu, ett sådant snöväder! Min stackars nya hatt! Men det är nog inte så farligt. Du må tro, pappa, att det var en riktig folksamling kring kupéen när jag for. Faster Klara var nere och morbror August och Frida Karlberg och Ernst Västerholm och Ture Ånglund och många fler. Och allesammans hälsade de till dig.

BRUKSFÖRVALTARN.

Tack! Tack!

EMILIA.

Och så mycket blommor jag fick! Titta bara! Rosor, rosor, bara rosor! (Visar sina blommor. Får se fröken Hedda. Vårslöst.) Goddag, fröken Hedda, jag såg inte... (Vänder sig till bruksförvaltarn igen.) Alla ha de varit så snälla emot mig, men jag längtade ändå så förskräckligt mycket hem till dig, pappa. Nu ska här bli annat av! Du kan inte tro så mycket saker jag har med mig, nya gardiner hit till rummet och duk till förmaksbordet och statyetter och väggbonader. Å, jag tänker vända upp och ner på hela huset!

BRUKSFÖRVALTARN.

Jo, du är god, du!

EMILIA.

Det var sant, fröken Hedda, jag träffade friherrinnan vid stationen, och hon hälsade och sa att fröken var välkommen vilken dag som helst.

FRÖKEN HEDDA.

Jaså, tack så mycket, lilla Emilia.

EMILIA (ser sig omkring).

Jag är bara rädd att vi får lov att tapetsera om också. Jag måste genast se om gardinerna går mot väggarna. Det vore bäst att strax ta in kofferten i mitt rum.

FRÖKEN HEDDA.

Jag ska hjälpa Emilia. (Går mot tamburen.)

EMILIA.

Nej, tack, fröken Hedda, det gör nog pappa.

BRUKSFÖRVALTARN.

Ja, det går väl an.

EMILIA.

För du är ändå tvungen att vara med om uppackningen, ser du. Kom! Kom! (Drar bruksförvaltarn ut i tamburen, varifrån de bära in kofferten. Sätter ned kofferten ett tag och tittar uppåt väggarna.) Jag undrar om det skulle kunna finnas några dugliga tapeter i handelsboden?

BRUKSFÖRVALTARN.

Det skulle ju kunna vara en möjlighet.

EMILIA.

Om jag hade tänkt på det kunde jag ju ha frågat Fina, för hon var vid stationen. — Hör nu, är inte hon och Göransson förlovade?

FRÖKEN HEDDA.

Förlovade! — Fina och . . . och Göransson . . . ?

EMILIA.

Ja, nog såg det så ut alltid. Hon stod vid slädan och hjälpte honom att ordna med varorna. Och hon stuvade och stuvade och kunde aldrig bli färdig för fniss och skratt och blickar så långa som lyktstolpar.

BRUKSFÖRVALTARN.

Jo, jo, fröken Hedda, där ser fröken vad det är för en karl!

(Bruksförvaltarn och Emilia fortsätta sin väg ut i salen med kofferten emellan sig.)

Sjunde scenen.

FRÖKEN HEDDA. SEDAN GÖRANSSON.

(Fröken Hedda står vid bordet och leker tankspritt med brickorna på dambrädet, under det hon kämpar med snyftningar, som då och då vilja tränga sig fram.)

GÖRANSSON

(tittar in genom dörren).

Står fröken Hedda där och spelar med sig själv?

FRÖKEN HEDDA.

Ja, jag har ingenting annat att göra nu, ser Göransson. Om jag också bara vill hjälpa till

med att bära in en koffert så duger jag inte till det utan är bara i vägen. (Paus.)

GÖRANSSON

(går litet fram i rummet).

Jag tänkte be fröken Hedda komma och si på ya jag köpt, om det är te nöjes eller ej.

FRÖKEN HEDDA

(utan att se på honom).

Det är nog inte värt att Göransson vänder sig till mig om det. Jag har väl ingenting att skaffa med det heller. Det enda jag har att göra är att laga, att jag kommer ur huset så fort som möjligt. Jag har visst nära på blivit osynlig, tror jag. Emilia såg mig inte förrän hon varit inne i rummet i fem minuter, och då hade hon ingenting annat att säga mig än att hon hade fått hälsningar att jag var välkommen på nya stället vilken dag som helst.

GÖRANSSON.

Men inte ska väl fröken Hedda vara ledsen för det, inte. Det ska ju vara så bra hos barons, sägs det.

FRÖKEN HEDDA

(kämpande med gråten).

Ja, för all del, nog får jag det bra, alltid. Ett trappsteg över tjänstfolket och sju trappsteg under herrskapet. Gå för mig själv, äta för mig själv, sällskapa med mig själv. En

gång i månaden bli nådigt tillfrågad om hur jag mår, och kanske en gång om året, när barnjungfrun har ledigt, få åka ut med barnen i den fina vagnen med kronor på dörrarna. (Paus.)

GÖRANSSON.

Ja, men här kommer fröken förstås att vara var och varannan dag. Det blir alltid en tröst.

FRÖKEN HEDDA (gråtande).

Ja-a då. Hit får jag komma så mycket jag vill och se på hur Emilia sitter i knä på sin pappa och smeker honom och styr och ställer för honom, och höra på hur de pratar om sina angelägenheter och bekanta och bjudningar och allt möjligt, som jag inte har ett dugg med att göra. Och det blir så trevligt så... Man kommer att känna sig så hedrad och förnäm och nöjd med sig själv och hela världen när man lever si så där — utanför. — Det har de sagt mig. Och då är det väl så också...

GÖRANSSON

(som gått fram till henne).

Kära fröken Hedda...

FRÖKEN HEDDA (som förut).

Ja, jag får det nog mycket bra, jag...

GÖRANSSON.

Kära lilla fröken Hedda...

FRÖKEN HEDDA.

Bara jag hinner vänja mig litet, så ...

GÖRANSSON.

Inte vara ledsen nu ...

(Tar hennes hand och stryker den.)

FRÖKEN HEDDA.

Fy skäms, Göransson, han ska väl tänka en smula på sin blivande hustru.

GÖRANSSON (släpper hennes hand).

Ja, det gör jag nog också.

FRÖKEN HEDDA.

Med såna fasoner!

GÖRANSSON.

Ja, jag vet nog att jag inte får. Och jag ska väl försöka låta bli. Men si, när fröken Hedda är lessen, så kan det inte hjälpas att jag blir det med. (Stryker hennes hand på nytt.)

FRÖKEN HEDDA.

Det är inte rätt, det där, Göransson.

GÖRANSSON (släpper hennes hand).

Nej, det är nog sant det, men man rår inte för att man glömmet sig så fort.

(Stryker hennes hand igen.)

FRÖKEN HEDDA.

Göransson!

GÖRANSSON.

Ja.

(Fröken Hedda ser värtaligt på honom. Han drar sig tillbaka. Påus.)

GÖRANSSON.

Fröken Hedda ska väl te barons då?

FRÖKEN HEDDA.

Ja-a. I dag ... eller i morgon.

GÖRANSSON.

Ja, fröken Hedda kan ju försöka hur hon trivs. Jag kan nog vänta litet.

FRÖKEN HEDDA.

Vänta!?

GÖRANSSON.

Ja, nog för att jag fasligt väl behöver en hustru, alltid. Men ett år kan jag då väl vänta.

FRÖKEN HEDDA.

Varför ska Göransson vänta, när han friat och fått ja?

GÖRANSSON (med lysande ögon).

Fått ja?

FRÖKEN HEDDA.

Ja, Emilia hade sett Göransson och Fina vid stationen, och hon såg strax att ni var förlovade.

GÖRANSSON.

Det va väl Fina som såg förlovad ut då. För inte va det jag.

FRÖKEN HEDDA.

Men Göransson sa ju att han skulle...

GÖRANSSON.

Sa ja! Men när fröken Hedda låg i fönstret och titta efter mig, så...

FRÖKEN HEDDA
(med ett litet leende).

Titta... Man får väl titta...

GÖRANSSON.

Och vifta åt mig...

FRÖKEN HEDDA (som förut.)

Ett litet tag, ja...

GÖRANSSON.

Så tänkte jag att jag i alla fall kunde vänta lite te, för en viftning är ju just lika så gott som en halv vink, det.

FRÖKEN HEDDA.

Så han säger...

GÖRANSSON.

Och jag har alltid tyckt att det suttit ett litet ja för mig långt inne i fröken Heddass ögon, fastän det förlorat sig på vägen te tungspetsen. Och så har jag tänkt att det kanske behöver tid på sig, det där lilla jaet, innan det kan komma fram ordentligt. Och därför har jag inte gått min väg, utan väntat. (Paus. Fröken

Hedda ser på honom men slår ned ögonen igen.) Och nog är det svårt, men ska det så vara, så nog kan jag vänta ännu lite till, alltid. (Stryker hennes hand.) Ska de vara nödvändigt me ett helt år? (Paus. Fröken Hedda ser upp till honom.) Kanske det räcker me hälften? (Paus. Fröken Hedda ser på honom. Göransson lägger försiktigt armen om hennes liv.) Kanske det inte är nödvändigt te vänta alls?

FRÖKEN HEDDA

(ser leende upp på honom).

Jag vet inte . . .

GÖRANSSON.

Nå!

(Stryker sig med handen ett tag om munnen och kysser henne.)

Åttonde scenen.

DE FÖRRA. BRUKSFÖRVALTARN och
EMILIA

(den senare bakom fadern med gardinerna över axeln).

BRUKSFÖRVALTARN (tvärstannar).

Så-å!

FRÖKEN HEDDA (förskräckt).

Herre gud, bruksförvaltarn!

BRUKSFÖRVALTARN

(med outhärligt förakt).

Så-å!

FRÖKEN HEDDA.

Ja, bruksförvaltarn får tro mig eller ej, men

just nu kände jag att jag är kär i Göransson.
Och det riktigt.

BRUKSFÖRVALTARN.

Vinden kastar hastigt om ibland, fröken Hedda. Den ena halvtimman är man en person som, som, som, vill gå med högburet huvud genom livet såsom en förnäm människa, trogen sina känslor, sina ideal och, och, och... sig själv. Och den andra halvtimman har man... har man kommit på andra tankar.

FRÖKEN HEDDA.

Bruksförvaltarn, jag vill bara säga...

BRUKSFÖRVALTARN

(slår åt henne med handen).

Behövs inte, fröken Hedda. Jag ursäktar henne, ty — ty hon är *en kvinna*.

(Lägger armarna i kors, vänder henne ryggen och går in i sitt rum.)

GÖRANSSON

(med armen om fröken Hedda, ser efter bruksförvaltarn).

En ska si han blir kvinnohatare på den här kuppen!

95.	På Hasselbacken (2 h. 1 d.)	25
96.	Frieri och förställning (4 h. 2 d.)	50
99.	Herre! var god tag bort er dotter! (4 h. 3 d.)	50
102.	När man inte har möbler (6 h. 2 d.)	50
106.	Sällhet på flaskor (4 h. 2 d.)	25
107.	Karl Sabelträff (6 h. 1 d.)	25
110.	Malins korgar (1 d.)	25
112.	Aldrig för sent! (10 h. 6 d.)	75
113.	Två unga löjtnanter (6 h. 3 d.)	25
114.	"Han är inte svartsjuk!" (3 h. 1 d.)	50
115.	Ulla skall på bal (3 h. 1 d.)	25
118.	Jag ber tusen gånger om förlåtelse (3 h. 3 d.)	50
119.	Vi äro alla lika (13 h. 7 d.)	50
120.	En söndag på Amager (9 h. 2 d.)	50
121.	De bäge Pomadorna (4 h. 2 d.)	50
125.	Studenthataren (3 h. 2 d.)	50
126.	Kärleken på sommarnöje (4 h. 2 d.)	25
127.	Ett stockholmsgeni (4 h. 2 d.)	50
128.	Fattig på mynt (7 h. 2 d.)	50
130.	Grannarne (1 h. 1 d.)	25
132.	Den olycklige älskaren (1 h.)	25
134.	Studentens majnatt (1 h.)	25
135.	Mammas gosse (1 h.)	25
136.	En komedi (4 h. 2 d.)	75
139.	En öfverste i forna dagar (7 h. 1 d.)	50
140.	Den gamle skådespelaren (1 h.)	25
141.	Den gamla aktrisen (1 d.)	25
142.	Rosa och Rosita (4 h. 3 d.)	50
143.	Min tants planer (1 h. 3 d.)	50
145.	N:o 7 (6 h. 3 d.)	50
149.	Friarn kommer (4 h. 2 d.)	50
150.	Maskeraden i vindsammaren (5 h. 3 d.)	50
151.	En liten berättelse utan namn (4 h. 2 d.)	50
155.	Korp-Kersti (10 h. 4 d.)	50
159.	Ett äfventyr (6 h. 2 d.)	25
160.	De nygifta (2 h. 3 d.)	50
161.	Tillåt min fru (4 h. 3 d.)	50
162.	På narri (3 h. 2 d.)	50
163.	En kommunist (2 h. 1 d.)	25
164.	Skal och kärna (3 h. 2 d.)	50
166.	Två lustiga Turar (4 h. 2 d.)	50
171.	En spik i nyckelhålet (2 h. 1 d.)	25
172.	Ett hem (2 h. 2 d.)	25
178.	Den hvita halsduken (2 h. 1 d.)	50
186.	Nyårsnatten (4 h. 5 d.)	50
187.	En anonym kyss (3 h. 2 d.)	35
188.	Lilla sångfågeln (3 h. 1 d.)	50
190.	Den sjätte (3 h. 2 d.)	25
191.	Familjen Trögelin (6 h. 4 d.)	60
192.	Svensken i Paris (1 h. 6 d.)	30
193.	Det skadar inte! (6 h. 4 d.)	50

195.	Salig Ferdinand (2 h. 3 d.)	35
196.	Il Bacio (6 h. 3 d.)	35
197.	Majorens döttrar (7 h. 3 d.)	75
198.	Revolutionen i Drifbänken (1 h. 8 d.)	50
199.	Öfverstens måg (5 h. 3 d.)	50
200.	Sparlakansläxor (5 h. 3 d.)	50
201.	Min ros i skogen (3 h. 2 d.)	50
213.	Också en förlofning (4 h. 3 d.)	50
214.	Gnistan (1 h. 2 d.)	50
218.	Mellan bjudningarna (2 h. 3 d.)	50
220.	"Förlåt mig!" (2 h. 1 d.)	60
221.	Svärfar (5 h. 7 d.)	1 —
222.	En tvärvigg (3 h. 2 d.)	50
226.	Pater-noster (3 h. 3 d.)	50
228.	Småflickor (2 d.)	50
229.	Karl XV i hvardagslag (4 h. 2 d.)	35
230.	Tillfälligheter (1 h. 2 d.)	35
231.	Surrogat (1 h. 1 d.)	35
232.	Provisoriskt (3 h. 1 d.)	35
233.	Hon vill inte gifta sig (1 h. 1 d.)	35
234.	En middagsbjudning (1 h. 2 d.)	50
235.	Sista hvarivet (2 h. 1 d.)	50
236.	För nervösa fruar (2 h. 1 d.)	50
237.	En herre i svart frack (1 h.)	25
238.	Ett flöjtsolo (1 h.)	25
239.	Den kärleken (3 h. 3 d.)	1 —
240.	Moster Malvina (14 d.)	50
241.	Familjelycka (2 h. 7 d.)	1 —
242.	En afton på "Tre byttor" (13 h. 4 d.)	50
256.	Paulines beundrare (2 h. 3 d.)	50
262.	Veteranens jul (2 h. 1 d.)	35
265.	Hjärterdam (3 h. 1 d.)	50
266.	För välgörande ändamål (2 h. 2 d.)	50
267.	Jag gifter mig med min dotter (3 h. 2 d.)	50
268.	Mellan fyra ögon (3 h. 2 d.)	50
269.	Civilklädd (4 h. 1 d.)	50
270.	Det ringer (2 h. 3 d.)	60
271.	För tidigt (1 h. 1 d.)	50
278.	En trasslig härfva (1 h. 1 d.)	50
279.	Hämnd (2 h. 3 d.)	75
281.	På gamla dagar (3 h. 3 d.)	50
285.	Min hustru vill ha roligt (10 h. 4 d.)	75
286.	Farmors och mormors kärleksäfventyr (1 h. 2 d.)	50
301.	Mig lurar du inte (4 h. 1 d.)	50
324.	I sista stund (1 h. 1 d.)	50
325.	En musik-kur (1 h. 1 d.)	50
326.	Porträttet (2 h. 2 d.)	50
331.	I telefon (3 h. 3 d.)	50
351.	Cendrillon (6 h. 5 d.)	75
352.	En mesallians (2 h. 2 d.)	75
353.	Stackars flicka (2 h. 2 d.)	75